

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**

SPECIFIKATION

MÆRKEKRAV

BISON

DYRENES BESKYTTELSE

Krav til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"	3
DB Kontrol	4
Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"	5
Krav til bisonproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"	6
<i>Primærproducent</i>	6
I. Specifikationen	6
II. Race	6
III. Udearealer	6
IV. Opstaldning	7
V. Rumfang, lys og ventilation	7
VI. Management	7
VII. Foder og vand	8
VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol	9
IX. Drift	10
X. Transport	11
XI. Kontrolgebyr	11
<i>Slakteri</i>	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
XII. Slagtning	11
Ramme for egenkontrolprogram i bisonproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"	12
II. Race	12
III. Udearealer	12
IV. Opstaldning	12
VI. Management	13
VII. Foder og vand	13
VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol	13
IX. Drift	14
Bilag 1. Almindelige Betingelser for brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"	15
Bilag 1.1	20

Krav til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Kravene til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er koncentreret omkring dyrenes velfærd i produktion, transport og ophold på slagteriet og kan skitses i 5 punkter:

1. Dyrene skal altid have frihed til at kunne bevæge sig frit og have mulighed for at udvise normal adfærd.
2. Dyrene må ikke lide overlast fysisk eller psykisk.
3. Dyrene må ikke sulte, men skal have fri adgang til naturlige fodermidler og vand, således at de kan opretholde god sundhed og vigør.
4. Dyrene må ikke udsættes for unødigt smitte eller lide anden overlast.
5. Dyrene må ikke på nogen måde skræmmes eller unødigt stresses.

Udvikling

Specifikation, og dermed de regler og krav, der er til primærproducenterne, er i løbende udvikling. Denne udvikling skal sikre, at specifikationen til enhver tid er i overensstemmelse med den højeste dyrevelfærd.

Når der vedtages nye regler, skal der sikres passende overgangstider for allerede godkendte producenter, så producenterne får mulighed for at udvikle produktionen i overensstemmelse med de nye krav, og at nye regler ikke indføres med det resultat, at der bliver en konkurrenceforvridning mellem producenter.

Dyrenes Beskyttelse har nedsat Regeludvalg, hvor primærproducenter og distributionsvirksomheder under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er repræsenteret. Regeludvalgene udarbejder forslag til ændringer i specifikationen. Dyrenes Beskyttelse vedtager ændringer i specifikationen.

DB Kontrol

Som følge af myndighedskrav har Dyrenes Beskyttelse oprettet en selvstændig kontrolenhed, DB Kontrol. Til at følge DB Kontrols arbejde er der nedsat en kontrolkomité. Kontrolkomitéen skal sikre DB Kontrols uvildighed og interessenternes tilfredshed med DB Kontrol.

Kontrolkomitéen består af et repræsentativt antal medlemmer udpeget af DB Kontrol efter indstilling, heraf som minimum fra:

- Dyrenes Beskyttelse: 1 person
- DB Kontrol: 2 personer
- Producenter omfattet af DB Kontrol: 2 personer
- Slagterier/distributører: 1 person
- Økologisk Landsforening: 1 person
- Forbrugerrådet: 1 person
- Detailhandel: 1 person

Kontrolbesøg

DB Kontrol foretager kontrolbesøg hos de primærproducenter, der har ønske om at blive certificerede, eller er certificerede, til brug af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Kontrolbesøget foretages af kontrollører tilknyttet DB Kontrol, og opgaven kan være udliciteret til en ekstern partner, som f.eks. Baltic Control. Kontrollørerne foretager kontrolbesøg hos hver primærproducent mindst én gang pr. kalenderår. Kontrolbesøget kan foregå som et anmeldt eller uanmeldt besøg. Primærproducenten vil normalt blive adviseret med kort varsel af kontrolløren for at sikre, at den besætningsansvarlige er til stede.

Ved kontrolbesøget gennemgår kontrolløren produktionen og kontrollerer egenkontrolprogrammet.

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE

Forekomsten af logoet på ferske kødprodukter giver forbrugeren en garanti for, at kødet stammer fra dyr produceret under kravene i denne specifikation.

Fællesmærket skal anvendes på alle færdigvarer, der ønskes forhandlet under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Fællesmærket må kun anvendes på produkter, der har oprindelse fra dyr produceret under specifikationen.

Producenter og distributionsvirksomheder, der ikke er omfattet af en godkendt specifikation, må ikke anvende fællesmærket. Se desuden *bilag 1*.

Baggrund

Udgangspunktet er at producere sunde kvalitetsprodukter under kontrollerede former, hvor der i produktionsprocesserne er udvist ansvarlighed m.h.t. såvel dyrevelfærd som miljø.

Der stilles store krav til:

- Dyrenes velfærd
- Dyrenes sundhed og fodring
- Miljømæssige hensyn
- Produkternes sundhed, sikkerhed og kvalitet

Det er dokumenteret:

- At tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene får mere plads
- At sundheden forbedres, når dyrene får mere frisk luft
- At dyrenes tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene er mindre syge

Krav til bisonproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Primærproducent

I. Specifikationen

Dyrenes Beskyttelse er ansvarlig for specifikationen. Producenten er ansvarlig for at overholde den til enhver tid gældende specifikation samt for overholdelse af de til enhver tid gældende love, regulativer og myndighedskrav, som finder anvendelse på produktionen.

II. Race

Krav til race og avlsdyr

Specifikationen omfatter arten *Bison bison* (amerikansk bison). Krydsninger af bison og alm. tamkvæg er ikke omfattet af specifikationen. Hvis der indkøbes dyr, er køberen ansvarlig for, at sælgeren har en godkendelse fra DB Kontrol til at levere under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Det tillades, at avlsdyr (både tyre og køer) indkøbes fra besætninger, der ikke har en godkendelse fra DB Kontrol til at levere under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", og sådanne dyr kan leveres til slagtning under mærket efter mindst 1 år i besætningen.

III. Udearealer

Krav til græsningsperiode

Som udgangspunkt skal alle dyr holdes udendørs året rundt.

Det tillades dog, at dyr i forbindelse med sygdom holdes på stald i en kortere periode.

Krav til græsarealer

Græsarealerne skal være tilstrækkeligt store og min. 500 m² pr. dyr (én ha = 10.000 m²). Arealerne skal til enhver tid være af en størrelse, der er miljømæssigt forsvarlig, og skal som et absolut minimum følge gældende miljølovgivning.

Dyrene skal have adgang til træer, stolper eller lignende, som de kan klø sig på.

Dyrene skal til enhver tid have adgang til et areal, hvor vandet kan løbe fra, således at de har mulighed for et tørt leje, hvor der er plads til, at alle dyr kan ligge ned samtidig. Arealet skal ligeledes være så stort, at dyrene hele tiden har adgang til græsdække – hele arealet må ikke være trådt op.

Dyrene skal have adgang til et areal, hvor jordbunden er af en sådan beskaffenhed, at de har mulighed for at grave huller til støvbadning.

Krav til indhegning

Der skal sikres en god og effektiv hegning af udendørsfolde. Pigtråd er ikke tilladt.

IV. Opstaldning

Krav til opstaldning

I tilfælde af at det er nødvendigt at opstalde syge dyr i en kortere periode, skal dette foregå i en stald, hvori vægge og afskærmning er solide, for at dyrene ikke kan komme til skade eller bryde ud. Alternativt kan der i mange tilfælde med fordel anvendes en udendørs sygefald.

V. Rumfang, lys og ventilation

Krav til rumfang

Der skal være tilstrækkelig med frisk luft i stalden.

Der skal være tilstrækkelig loftshøjde i stalden til, at dyrene kan udføre deres naturlige adfærd, såsom opspring.

Krav til lys

Der skal være naturligt dagslys i stalden. Lysarealet skal som minimum udgøre 5 % af gulvarealet. Som minimum skal der være 200 lux i dagsperioden uden kunstig belysning.

Krav til ventilation

Der skal være rigelig med frisk luft i stalden. Ved nybyggeri accepteres kun naturlig ventilation.

VI. Management

Dyrene skal være velnærede, i.e. i god kondition og huld. Huden skal generelt være ren og fri for gødning, lus, ringorm og skab. Klovpleje skal udføres efter behov.

Krav til gruppesammensætning og -størrelse

Bisoner må ikke holdes enkeltvis, på nær i forbindelse med håndtering og sygdomsbehandling.

I tilfælde af at det er nødvendigt at holde bisoner enkeltvis i forbindelse med sygdomsbehandling, skal de isolerede dyr kunne se eller høre artsfæller, medmindre der er tale om smitsomme sygdomme, der gør dette uhensigtsmæssigt.

Krav til håndtering

Dyrene skal håndteres så skånsomt som muligt, hvor der tages hensyn til dyrenes naturlige adfærd.

Der skal være installeret en fangefold i besætningen. Fangefolden skal være så solidt udformet, at det ikke er muligt for bisoner at undslippe.

Der skal ligeledes være adgang til at anvende en solid fangeboks, hvor der er mulighed for håndtering af enkelt dyr på en måde, der tager højde for både dyrets og menneskers sikkerhed.

I tilfælde af at der ikke er en fangeboks i besætningen, skal der kunne forevises dokumentation for, at det er muligt at leje en mobil fangeboks indenfor 24 timer.

Krav til kastration

Det er ikke tilladt at kastre tyrekalvene.

Krav til afhorning

Afhorning er ikke tilladt, undtagen som følge af ulykkestilfælde.

Krav til mærkning

Brænde- og frysemærkning er ikke tilladt.

Opfostring af moderløse dyr

I tilfælde af at en kalv bliver moderløs inden fravænningsalderen, skal kalven håndteres på en sådan måde, at den bliver præget så lidt på mennesker - og så meget på bisoner - som muligt. Kalven skal hele tiden have mulighed for at se eller høre artsfæller.

VII. Foder og vand

Krav til fravæning

Alle kalve skal have fri adgang til at patte ved moderen i hele dieperioden. Kalvene må tidligst fravænes, når de er 5 måneder gamle.

Krav til foderkvalitet

Dyrene skal dagligt have en foderration af god kvalitet med alle nødvendige næringsstoffer, mineraler og vitaminer.

Tildeling af foder på udearealer og opbevaring af fodermidlerne skal foregå under hygiejniske forhold, således at risikoen for forurening af foderet er mindst mulig.

Hvis der fodres med grovfoder direkte på jorden, skal foderpladserne flyttes ofte, så der ikke bliver gødningsforurenet på foderpladsen.

Bisoner skal have mulighed for at stå på et tørt underlag, når de æder på foderpladser.

Alle foderblandinger skal være fuldt deklarerede med angivelse af de procentvise mængder af indholdet. Foder må ikke indeholde vækstfremmere, antibiotika og andre lægemidler, farvestoffer eller lignende.

Der skal kunne fremvises indlægssedler fra seneste foderleverance.

Krav til fodermængde

Ved måltidsfodring skal der være én ædeplads per dyr. Ved fuldfoder eller kraftfoder efter ædelyst er der ikke krav om én ædeplads per dyr. Ved fodring i høhække eller lign. skal der være fri adgang for alle dyr på samme tid.

Dyrene skal have fri adgang til grovfoder (strukturfoder) året rundt.

DYRENES BESKYTTELSE

I græsningsperioden vil dyrenes behov for strukturfoder normalt være dækket. Der kan dog være særlige forhold (eksempelvis strukturfattigt græs om foråret), som betinger, at dyrene tilbydes andet grovfoder, f.eks. halm.

Strøelse regnes ikke som foder.

Krav til vand

Der skal til enhver tid være fri adgang til drikkevand for alle dyr. Adgangen til vand skal være i form af vandkopper og -kar eller lignende. Drikkenipler er ikke tilladt.

VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol

Krav til medicin

Dyr må kun medicineres i forbindelse med sygdom. Medicinering skal altid foregå under rådgivning af en dyrlæge.

Den praktiserende dyrlæge skal være orienteret om kravene i specifikationen. Der skal foretages dyrlægebesøg i besætningen mindst én gang om året, hvor alle dyr i besætningen tilses.

Har man ingen sundhedsrådgivningsaftale, må kun dyrlægen som udgangspunkt foretage injektioner.

Har man en sundhedsrådgivningsaftale, må dyrlægen udlevere medicin til injektion i henhold til gældende lovgivning (se nedenfor).

Medicin, herunder behandling mod parasitter, må ikke gives forebyggende. Der må ikke opbevares receptpligtig veterinærmedicin på ejendommen, bortset fra medicin udleveret af dyrlægen til efterbehandling i maksimalt 5 dage og ormemedler (anthelmintika).

Der gælder følgende krav til indgivelse af lægemidler: Hvis producenten eller den person, der foretager eventuel efterbehandling af syge dyr, ikke er fuldtidsbeskæftiget inden for husdyrproduktion eller har mindst 6 måneders sammenhængende praktisk erfaring med husdyrhold (herunder indgivelse af lægemidler), skal vedkommende have deltaget i et af Fødevarestyrelsen godkendt medicin håndteringskursus.

Behandling med såvel receptpligtig som håndkøbsmedicin medfører en tilbageholdelsesfrist på to gange den frist, der er fastsat af Sundhedsstyrelsen for det pågældende præparat.

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler. Journalen skal til enhver tid opfylde kravene for en sundhedsrådgivningsaftale. Af journalen skal fremgå følgende:

- Det behandlede dyrs CKR-nr.
- Diagnose
- Navn og mængde af anvendt præparat
- Hvordan lægemidlet er indgivet
- Dato for tildeling (indledning og afslutning)
- Lovbefalet tilbageholdelsesfrist
- Hvem der har udført behandlingen

IX. Drift

Krav til drift

En meget høj standard af driftsledelsen er vigtig. Den daglige, overordnede ledelse skal være erfaren og kompetent. Eventuelle medarbejdere skal være velinstruerede.

Alle dyr skal tilses hver dag for at holde grundigt øje med eventuelle skader, sygdomstegn eller stress. Dette gælder såvel for dyr på stald som for dyr på græs- eller andre udearealer. Dyrene skal være velplejede. Syge eller tilskadekomne dyr skal behandles omgående.

Indkøb af dyr

Hvis der indkøbes dyr til opfodning, er køberen ansvarlig for, at sælgeren har en godkendelse fra Dyrenes Beskyttelse til at levere under konceptet.

Krav til parallelproduktion

Al produktion af bison på ejendommen skal opdrættes i overensstemmelse med konceptet.

Krav til mærkning og CHR

Alle dyr skal registreres og kunne identificeres efter gældende regler.

Mærkning af kalve kan udskydes i op til 9 måneder efter fødslen. Kalve, der fjernes fra deres mødre inden 9 måneder efter fødslen - eller som føres fra oprindelsesbesætningen inden 9 måneder efter fødslen - skal være mærket. Alle oplysninger vedr. af- og tilgang for samtlige dyr skal registreres i CHR.

Egenkontrol

Producenten er ansvarlig for, at specifikationen efterleves i primærproduktionen, samt at egenkontrollen udføres i overensstemmelse med specifikationen og det til enhver tid gældende egenkontrolprogram.

Klager

Producenten er forpligtet til at notere eventuelle klager over produktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

X. Transport

Krav til håndtering

Alle dyr, som flyttes og transporteres, skal behandles og køres med stor omtanke og opmærksomhed.

Elektrisk drivstav eller lign. instrumenter må ikke bruges - hverken ved flytning eller læsning af dyrene. Desuden skal dyrene altid transporteres løse.

Krav til transporttid og transportvej

Slagtedyrl skal aflives i besætningen forud for transporten til slagteriet.

Transport af dyr i besætningen - og mellem besætninger - skal foregå så skånsomt som muligt.

Krav til transportvognen

Transportvognen skal være indrettet, således at dyrenes behov tilgodeses.

Transportvognen skal være forsynet med rampe, have fuld luftaffjedring på alle aksler, og gulvet skal have gummibelægning eller lignende belægning med samme isolerende, støjdæmpende og skridsikre egenskaber. I tilfælde af, at der anvendes en transportvogn uden luftaffjedring, skal der anvendes rigelige mængder halm som compensation. Transport i container, der trækkes op på ladet, er ikke tilladt.

Når bisoner skal læsses på en transportvogn, skal de have mulighed for selv at løbe op på vognen ad en rampe, medmindre det er nødvendigt at læsse bedøvede dyr. Vognen skal indrettes sådan, at det er muligt at lukke for dyrene umiddelbart efter, at de er løbet op på vognen.

Ved transport af dyr inden for egen bedrift og over korte strækninger kan transporten foregå på andre vogntyper, som sikrer forsvarlig transport.

XI. Kontrolgebyr

Kontrolgebyr

Til dækning af udgifter i forbindelse med godkendelses- og kontrolbesøg opkræves der et kontrolgebyr. Kontrolgebyret opkræves også, selv om godkendelsesbesøget skulle resultere i, at besætningen ikke godkendes.

Der henvises til Dyrenes Beskyttelses hjemmeside (www.dyrenesbeskyttelse.dk) for størrelsen på det til enhver tid gældende kontrolgebyr.

XII. Slagtning

Krav til slagtning

Slagtning skal foregå så skånsomt som muligt, og altid med forudgående bedøvelse.

Dyrene skal aflives i besætningen forud for transporten til slagteriet. Aflivningen skal foregå ved riffelskud, og dyret skal afblødes umiddelbart efter.

Ramme for egenkontrolprogram i bisonproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Rammeegenkontrolprogrammet er en overordnet beskrivelse af egenkontrollen hos primærproducenten.

Ansvarlig for egenkontrollen er den driftsansvarlige.

Følgende dokumenter sikrer, at kravene i specifikationen "Mærkekrav - bison" er overholdt:

- Ajourført besætningsliste og staldblok
- Stambogsoplysninger
- Besætningsliste fra CHR
- Mark- og gødningsplaner
- Indlægs- og følgesedler for foderindkøb
- Staldoversigt med mål og arealer (indvendige mål)
- Evt. dyrlægerapporter og -journaler
- Tilbageholdelsessedler
- Fakturaer fra foderindkøb og dyrlæge

Dokumentationen opbevares i to år.

II. Race

Krav til race

Kontrolparameter:

Der skal indhentes stambogsoplysninger - hvis sådanne foreligger - ved indkøb af avlsdyr.

Dokumentation:

Stambogsoplysninger. Dokumentationen opbevares i to år.

III. Udearealer

Krav til græsningsperiode

Kontrolparameter:

Der foretages løbende registrering af besætningshændelser på staldblok. Størrelsen af græsarealer afpasses efter antallet af dyr.

Dokumentation:

Staldblok med registrering af besætningshændelser samt markplaner. Dokumentationen opbevares i to år.

IV. Opstaldning

Krav til indeareal

Kontrolparameter:

Der skal være tilstrækkelige indendørsarealer til rådighed til opstaldning af syge dyr.

Dokumentation:

Oversigt over alle stalde og bokse med angivelse af mål og arealer samt staldblok. Dokumentationen opbevares i to år.

VI. Management

Krav til kastration

Kontrolparameter:

Det er ikke tilladt at kastre tyrekalve

Dokumentation:

Staldblok. Dokumentation opbevares i to år.

Krav til afhorning

Kontrolparameter:

Afhorning er kun tilladt i ulykkestilfælde.

Dokumentation:

Tilbageholdelsessedler, dyrlægeregninger og staldblok. Dokumentationen opbevares i to år.

VII. Foder og vand

Krav til fravæning

Kontrolparameter:

Fravæningstidspunkt registreres på staldblok.

Dokumentation:

Staldblok. Dokumentationen opbevares i to år.

Krav til foderkvalitet

Kontrolparameter:

Foder kontrolleres ved daglig håndtering. Indlægs- og følgesedler kontrolleres ved modtagelse af foderleverancer.

Dokumentation:

Indlægs- og følgesedler for seneste foderleverance skal opbevares.

VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol

Krav til sygdoms- og sundhedskontrol

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler. Journalen skal til enhver tid opfylde kravene for en sundhedsrådgivningsaftale. Af journalen skal fremgå følgende:

- Det behandlede dyrs CKR-nr.
- Diagnose
- Navn og mængde af anvendt præparat
- Hvordan lægemidlet er indgivet
- Dato for tildeling (indledning og afslutning)
- Lovbefalet tilbageholdelsesfrist
- Hvem der har udført behandlingen

Kontrolparameter:

Brug af veterinærmedicin og tilbageholdelsestider registreres på enkeltdyrs-niveau.

Dokumentation:

Tilbageholdelsessedler, dyrlægeregninger, evt. sundhedsrådgivningsaftale og dyrlægerapporter, journal over anvendelse af veterinærmedicin. Dokumentationen opbevares i to år.

IX. Drift

Krav til mærkning og CHR

Kontrolparameter:

Alle dyr mærkes eller er identificerbare, jf. myndighedskrav.

Dokumentation:

Udskrift fra CHR-register og besætningsliste. Dokumentationen opbevares i to år.

Bilag 1. Almindelige Betingelser for brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Gældende fra: December 2017

De følgende vilkår (herefter benævnt "Almindelige Betingelser") gælder for enhver licens til brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" meddelt af Dyrenes Beskyttelse i Danmark (CVR-nr. 21707414) (herefter benævnt "Dyrenes Beskyttelse").

Yderligere vilkår kan følge af vilkårene for en given primærproducents certificering eller de Specielle Betingelser for en Brandowner-licens (herefter samlet benævnt "Øvrige Betingelser"). I tilfælde af konflikt mellem de Almindelige Betingelser og de Øvrige Betingelser, gælder vilkårene ifølge de Øvrige Betingelser.

1. Mærkningsordningen "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

"Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er en frivillig mærkningsordning for bl.a. svine-, kalve-, okse-, får, lamme-, fjerkræ-, bison- og kronvildtkød, mælkebaserede fødevarer samt æg. Betingelserne for mærkning af givne fødevarer med "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er fastsat af Dyrenes Beskyttelse i de til enhver tid gældende specifikationer for henholdsvis bl.a. svin, kalve, kødkvæg, får og lam, slagtefjerkræ, bison og vildtlevende kronvildt, mælk samt æg (herefter benævnt "Specifikationerne").

Deltagelse i mærkningsordningen giver på de af Dyrenes Beskyttelse fastsatte vilkår ret til mærkning af de givne fødevarer med fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" (herefter benævnt "Mærket"). Mærket er vist i figurmærkeudformning i bilag 1.1.

Dyrenes Beskyttelse er indehaver af alle rettigheder til Mærket, såvel i ordmærke- som i figurmærkeudformning. Mærket er registreret som dansk fællesmærke under registreringsnummer FR 2014 00013.

2. Ansøgning om licens

Primærproducenter (landmænd) henholdsvis andre virksomheder, herunder slagterier, mejerier, fødevarerproducenter, ægpakkerier, fødevarerimportører samt detailhandelsvirksomheder (detailister), kan efter Dyrenes Beskyttelses modtagelse og skriftlige godkendelse af ansøgning herom opnå ikke-eksklusiv ret til at bruge Mærket.

Hvis Dyrenes Beskyttelse har udformet ansøgningsformularer, skal ansøgere benytte disse i forbindelse med ansøgningen om licens til brug af Mærket. Medmindre andet

fremgår af ansøgningen, skal en ansøgning om certificering fra en primærproducent anses for at udgøre en ansøgning om ret til brug af Mærket som primærproducent.

Dyrenes Beskyttelse forbeholder sig at afslå en ansøgning om ret til at bruge Mærket, herunder også selvom betingelserne for certificering eller andre betingelser ifølge en ansøgningsformular eller i øvrigt måtte være opfyldt.

Alle virksomheder, som har fået meddelt licens af Dyrenes Beskyttelse omfattet af disse Almindelige Betingelser, benævnes herefter "Licenstagere".

3. Licensens indhold

En licens til brug af Mærket giver Licenstagerne rettigheder som følger:

Primærproducenters ret til brug af Mærket som primærproducenter

- Primærproducenter certificeret af Dyrenes Beskyttelses kontrolorgan DB Kontrol har i certifikatets gyldighedsperiode ret til at mærke de af certificeringen omfattede fødevarer (emballagen), som den pågældende primærproducent selv har produceret, med Mærket.

Retten til at bruge Mærket gælder kun i forhold til fødevarer, som sælges (i) fra en gårdbutik eller tilsvarende drevet i den pågældende primærproducents navn og for dennes regning og beliggende på en ejendom i Danmark tilhørende den pågældende primærproducent eller (ii) ved stalddørssalg fra en ejendom tilhørende den pågældende primærproducent (sådanne varer herefter benævnt "Egenproducerede Varer"). Primærproducenten kan endvidere bruge Mærket i markedsføringsmateriale for Egenproducerede Varer. En primærproducent kan ikke overdrage sin ret til at bruge Mærket til et senere omsætningsled, og senere omsætningsled af fødevarer produceret af en given primærproducent har således kun ret til at bruge Mærket, såfremt de pågældende senere omsætningsled har fået meddelt en Brandowner-licens (som defineret nedenfor) af Dyrenes Beskyttelse.

Andre virksomheder og primærproducenters ret til brug af Mærket som Brand-owners

- Enhver anden virksomhed, herunder slagterier, mejerier, fødevarerproducenter, ægpakkerier fødevarerimportører samt detailhandelsvirksomheder (detaillister), kan kun anvende Mærket, såfremt den pågældende virksomhed har fået meddelt en Brandowner-licens (varemærkejerlicens) af Dyrenes Beskyttelse (herefter benævnt "Brandowner-licens"). En certificeret primærproducent skal også have meddelt en Brandowner-licens, såfremt den pågældende ønsker at anvende Mærket på fødevarer (emballage), som den pågældende sælger på anden vis end

ved salg fra gårdbutik eller tilsvarende eller ved stalddørssalg omfattet af bestemmelsen umiddelbart oven for, herunder ved salg over internettet eller ved levering af fødevarer (emballerede) mærket med Mærket til detailister m.v.

En Brandowner-licens giver licenstagere ret til at mærke fødevarer (emballagen), hvor den anvendte råvare udelukkende kommer fra primærproducenter, som er certificeret af Dyrenes Beskyttelses kontrolorgan DB Kontrol (sådanne varer herefter benævnt "Certificerede Varer"). Virksomheden kan endvidere bruge Mærket i markedsføringsmateriale for Certificerede Varer.

Udover, hvad der udtrykkeligt fremgår af de Almindelige Betingelser og/eller de Øvrige Betingelser, opnår Licenstagere ingen ret til at bruge Mærket eller rettigheder til Mærket i øvrigt. Licenstagere må således ikke bruge Mærket på andre måder end udtrykkeligt tilladt i henhold til de Almindelige Betingelser og/eller de Øvrige Betingelser.

En Licenstagere må ikke bruge Mærket uden for Danmark, og en Licenstagere må ikke lade Mærket registrere som varemærke eller søge tilsvarende retsbeskyttelse uden for Danmark. Forudsat at de for brugen af Mærket gældende regler overholdes, er intet i disse Almindelige Betingelser til hinder for salg over internettet af fødevarer mærket med Mærket og/eller for passivt salg af fødevarer mærket med Mærket. Licenstagere anerkender, at Dyrenes Beskyttelse er og skal være indehaver af alle rettigheder til Mærket.

Der skal ikke tilkomme Licenstagere ret til at påtale krænkelse af rettighederne til Mærket, men Licenstagere skal uden ugrundet ophold skriftligt give Dyrenes Beskyttelse meddelelse herom, såfremt de får kendskab til tredjemands uberettigede brug af Mærket.

4. Brug af Mærket

Licenstagere skal altid bruge Mærket i overensstemmelse med de i de Almindelige Betingelser og de Øvrige Betingelser til enhver tid gældende vilkår.

Licenstageres brug af Mærket skal endvidere altid ske i overensstemmelse med de krav, som følger af den til enhver tid gældende designmanual for Mærket (herefter benævnt "Designmanualen"). Der er i Designmanualen blandt andet fastlagt krav til udformningen af Mærket, farvevalg, størrelse og placering på emballage.

Emballager og markedsføringsmaterialer, hvor Mærket bruges, skal godkendes skriftligt af Dyrenes Beskyttelse før tryk, digital udgivelse etc.

Dyrenes Beskyttelse kan herudover fastlægge særlige krav til brug af Mærket som vilkår for en given licens.

NB! Mærke samt Designmanual kan rekvireres hos Dyrenes Beskyttelse.

Der må ikke i markedsføring eller på anden måde, herunder i varedeklARATIONER, gives indtryk af, at Dyrenes Beskyttelse hæfter for en garantiforpligtelse, som følger af garantierklæringer eller lignende vedrørende varer mærket med Mærket.

Licenstageren skal sørge for, og er over for Dyrenes Beskyttelse ansvarlig for, at enhver brug af Mærket sker i overensstemmelse med eventuelle lovgivningsmæssige eller øvrige regulatoriske krav.

5. Opsigelse af licens

Begge parter kan til enhver tid frit opsig en Licenstagers licens til at bruge Mærket med mindst 3 måneders varsel til den første i en kalendermåned.

6. Væsentlig misligholdelse og bod

Ved en Licenstagers væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket, kan Dyrenes Beskyttelse hæve licensaftalen i forhold til den pågældende Licenstagere med øjeblikkelig virkning.

Uanset, om Dyrenes Beskyttelse hæver licensaftalen, er en Licenstagere altid erstatningsansvarlig over for Dyrenes Beskyttelse for tab, som er en følge af Licenstagernes væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket.

I tilfælde af en Licenstagers væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket, som fortsætter efter at Dyrenes Beskyttelse har meddelt den pågældende Licenstagere et skriftligt påbud om at rette for sig, kan Dyrenes Beskyttelse pålægge den pågældende Licenstagere en konventionalbod stor DKK 50.000 pr. misligholdelse. I tilfælde af en fortsat misligholdelse betales konventionalbod stor DKK 50.000 pr. påbegyndt uge. Dyrenes Beskyttelse kan kræve erstatning for ethvert tab, som er en følge af den pågældende væsentlige misligholdelse, hvis og i den udstrækning tabet overstiger den samlede konventionalbod. Hvis konventionalbod ikke gyldigt kan opkræves, kan Dyrenes Beskyttelse kræve erstatning for det fulde tab.

Betaling af konventionalbod berettiger ikke til at fortsætte den retsstridige adfærd.

Det følgende er altid væsentlig misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket:

- Brug af Mærket i strid med kravene i Designmanualen.

- Brug af Mærket på eller i forbindelse med varer, som ikke er fremstillet i overensstemmelse med Specifikationen, eller som i øvrigt ikke er omfattet af licensen.
- Brug af Mærket i markedsføringsøjemed på en måde, der kan være vildledende.
- Væsentlig forsinkelse med indrapportering af salgsvolumen eller andre indrapporteringspligtige værdier og/eller med betaling til Dyrenes Beskyttelse af eventuelt vederlag for brug af Mærket.
- Enhver anden overtrædelse af de Almindelige Betingelser, de Øvrige Betingelser og/eller andre nugældende eller senere af Dyrenes Beskyttelse fastlagte regler for brug af Mærket.

7. Licensens ophør af andre grunde end opsigelse eller væsentlig misligholdelse

En Licenstagers rekonstruktionsbehandling, konkurs, gældssanering, likvidation, forretningsoverdragelse eller lignende skal øjeblikkeligt skriftligt meddeles Dyrenes Beskyttelse. I tilfælde af en af de førnævnte omstændigheders indtræden er Dyrenes Beskyttelse berettiget til med øjeblikkelig virkning at opsiges Licenstagers licens.

Ved forretningsoverdragelse skal også forstås overdragelse af den bestemmende indflydelse i et aktie- eller anpartsselskab eller en anden form for juridisk person.

8. Konsekvenser af licensens ophør

Ved licensens ophør skal Licenstagere omgående og af egen drift standse enhver brug af Mærket, herunder i reklametryksager og på internettet eller i forbindelse med Markedsføringsaktiviteter, der indeholder Mærket eller refererer til det.

Ved licensens ophør skal Mærket endvidere omgående fjernes fra emballage m.v., og ingen vare må i det hele taget sælges under brug af Mærket efter licensens ophør.

9. Ansvarsfraskrivelse og skadesløsholdelsesforpligtelse

Mærket licenseres på "as is"-basis.

Dyrenes Beskyttelse fraskriver sig ethvert ansvar overfor Licenstagere, som måtte udspringe af eller have forbindelse til aftalen om Licenstagers brug af Mærket.

Ansvarsfraskrivelsen omfatter, men er ikke begrænset til, ansvar for tab, som måtte være

en følge af, at Licenstager ikke kan bruge Mærket som forudsat, samt ansvar for alt andet direkte og indirekte tab, herunder drifts- og omsætningstab.

En Licenstager skal straks efter påkrav skadesløsholde Dyrenes Beskyttelse for ethvert krav fra tredjemand, herunder produktansvarskrav, og for Dyrenes Beskyttelses sagsomkostninger m.v., som på nogen måde, direkte eller indirekte, måtte være en følge af eller have forbindelse med Licenstagerens brug af Mærket.

10. Overdragelse

Licenstager kan ikke overdrage, herunder ved sublicens, rettigheder eller forpligtelser uden Dyrenes Beskyttelses forudgående skriftlige godkendelse.

Dyrenes Beskyttelse kan frit overdrage sine rettigheder og/eller forpligtelser.

11. Lovvalg og værneting

Enhver aftale omfattet af disse Almindelige Betingelser er underkastet dansk ret, idet der skal bortses fra dansk rets internationalprivatretnlige regler, som måtte føre til et andet resultat.

Enhver tvist mellem Dyrenes Beskyttelse og en licenseret bruger af Mærket, som udspringer af eller vedrører parternes aftale vedrørende brugen af Mærket, som ikke kan bilægges ved forhandling, skal indbringes for Sø- og Handelsretten. Hvis Sø- og Handelsretten afviser sagen, skal den indbringes for Københavns Byret.

12. Ændringer

Nærværende Almindelige Betingelser, de Øvrige Betingelser og/eller Designmanualen kan af Dyrenes Beskyttelse til enhver tid ændres. Væsentlige ændringer skal varsles med mindst 3 måneders varsel til den første i en kalendermåned.

Ændringer skal af Dyrenes Beskyttelse meddeles skriftligt til den adresse, som er angivet som Licenstagers adresse i en ansøgning om licens.

Bilag 1.1

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**

